

alt efter Arbejdets Beskaffenhed. Den almindelige Alder for Indtrædelsen i Fabrikken var vel 8—9 Aar, men ofte begyndte Arbejdet allerede med det 6.—7. Aar, og selv 5 Aars Børn blev hist og her satte til de letteste Sysler; ja, vi hører om arbejdende Børn saa smaa, at de maatte bæres til Fabrikken.

For de større Børn vilde Fabriksarbejdet sikkert have været at foretrække for det depraverende Gadeliv, hvis ikke Børnene forskelsløst havde været underkastede den samme Arbejdstid som de voksne. Fra 12—14 og 16 Timer var den Arbejdstid, man bød den opvoksende Generation fra den tidligste Barnealder. Hvor Natarbejde var i Brug, blev Børnene heller ikke skaanede. Vi hører om Børn saa udmattede efter deres Arbejde, at Maden maatte puttes i Munden paa dem. Vi hører om Børn, der under Natarbejdet maa holdes vaagne ved Prygl.«

Saa forfærdende var de Tilstande, der herskede. Maa saa ikke enhver Indvending mod Børne- og Kvindebeskyttelse forstumme? Naar Børnenes naturlige Værger — paa Grund af Nød og til Dels Uforstand — er ude af Stand til at værgе dem, maa saa ikke Samfundet træde til? Og ligeledes med Hensyn til Kvinderne. Ogsaa her har jo Samfundet sin store Interesse at værgе, med den kommende Generations Mødre maa Samfundet holde et vaagent Øje, at disse ikke — ogsaa paa Grund af Fattigdom eller Uforstand — skulde sætte Børnenes Sundhed paa Spil, allerede inden de endnu er komne til Verden. Og ikke alene Sundhedshensynet bør drive Samfundet til Beskyttelsesforholdsregler — ogsaa Hensynet til den menneskelige Uddannelse og Udvikling bør tages. En anden Ting er, at Forholdsreglerne bør begynde lempeligt og først lidt efter lidt gaa videre frem.

(Fortsættes.)

Fra Sønderjylland.

Af Martha Ottosen

Det, som for Tiden bevæger alle Sind i Sønderjylland, er § 7 i det ny tyske Foreringslovsforslag.

I denne § findes en Bestemmelse, som gaar ud paa at forbyde alle andre Sprog end Tysk paa offentlige Møder. Det skal dog gøres afhængigt af de lokale Myndigheders Skøn, om denne Bestemmelse skal efterkommes fuldtud.

Nu paastaar rigtignok Regeringen, at Paragrafen er tænkt rettet mod Polakkerne alene. Men dette er forsaavidt et Skalkeskjul, som enhver nidkær Politiembedsmand eller Landraad i de fransk, vendisk, massurisk, lithauisk eller dansk talende Egne kan beraabe sig paa at have handlet efter Lovens Bogstav, naar han forbyder Borgerne at tale deres Modersmaal ved offentlige Møder.

Sønderjyderne kender saa godt den tyske Embedsmands Vilkaarlighed. De ved, at hans »Skøn« altid gaar ud paa, at de bør chikaneres. De ser klart, at deres Sprog er i Fare, om denne § bliver til Lov.

Man tænke sig et sønderjydsk Møde, hvor Talerne kun maa tale Tysk!

Hvilken Uretfærdighed, man fristes til

at sige Barbarisme. Er det ikke allerede barbarisk, at dansktalende Børn skal modtage al deres Undervisning paa Tysk?

At det forbydes dem at tale deres Modersmaal paa Legepladsen i Skolen?

Og saa at forlange, at danske Mænd og Kvinder skal tale et Sprog, der for dem endnu er mere fremmed end for deres Børn, der dog har lært det i Skolen!

Men selv om denne § kun er rettet mod Polakkerne (det staar ikke udtrykkeligt i Forslaget) maa hvert rettænkende Menneske fordømme den. At fratage et Folk dets Sprog er den største Synd, en Nation kan begaa, og vi maa haabe, at der findes saa mange retfærdige Mænd i Tyskland, at denne § aldrig bliver til Lov, men stemmes ned med stort Flertal. — Forøvrigt indeholder den ny Foreningslov mange gode Paragrafer; den giver Frihed flere Steder, hvor der nu er Tvang.

Men det vilde føre for langt at omtale her.

Jeg har kun villet henlede Læsernes Opmærksomhed paa, hvad der i Øjeblikket staar som en truende Sky i Sønderjyllands Horisont. — —